

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número..... 0'95 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre..... 0'65 »
Un any..... 2'60 »
Per dotzenes..... 0'45 »
Núm. atrassats des 2.º tom... 0'06 »
Id. id. des 1.º tom... 0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT PINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca. 3 mesos... 0'85
1 any..... 3'25
Dins España... 3 mesos... 1'00
1 any..... 3'50
A Ultramar y s' Estrangè... 3 mesos... 1'00
1 any..... 5'50

L'AMO 'N GERGORI.

(ACABAMENT.)

L'ondemà l'amo 'n Gergòri no 's mogué de La Sala demanant qu'encantassen sa farina, y quant es pregoné hagué venuts alguns esclaus, comensá s'encant des carregament de sa barca. Molts de fornés volian que se lliurassen els sachs de deù en deù, mes el Jurat en cap, veyent qu'hey havia demanants per tots els vuytanta, maná rematarla tota d'una vegada.

L'amo 'n Gergòri y un altre forné les se pegaren una bona estona; héy va havé estirades fortes; però a la fi, quant es pregoné digué «a les tres,» sa dita era de l'amo 'n Gergòri y els vuytanta sachs quedaren per conta séu.

Totduna fé vení s'esclau, carregá sa primera carretada, la s'en dugué a n'es magatzem, torná per un altre, y quant carregava sa derrera va cridá l'amo apart y li doná un saquet d'escutets d'or.

L'amo demaná es conta, el pagá y s'en aná a ca-séua.

Trobá els vuytanta sachs ben compòsts dins es magatzem; pero també trobá sa madòna feta una fúria y tots els veynats per finestres portals y balcon qu'escollavan s'escandol que movia.

—¡Es meu homo ha mesté tancá per lòco! Veyau que n'ha de fé ara de tanta farina. S'hi posará fraró... Prendrá gust de posat... ses pastes sortirán dolentes, y perdrem tots els parroquians.

Ningú es més qu'aquest malahit esclau de barba blanca el qui li ha posat dins es cap aquests borinos. Ja mes valdria que s'hagués negat ell y sa barca abans d'arribá a Mallorca.

Ja está es magatzem plè de farina. Ja tenim La Sèu plena d'ous. Bo estava el rectó per uns quants billets. A n'es méu homo li falta un aygo. Es tan bèsti que cau de retaulo. Y jo'm pensava haverme senat amb sa ma dreta es día que'm vaitx casá amb ell. Bona casada vaitx fé. Si no tengués un pis buyd aquí a n'es front, si no estigués tocat de sa

caixa de Sant Pere, tendria mes doblés que no voldria; pero com no sap fé es contes y ha mesté sèt doblés per fé un sòu, y tan li es aná curt com llarch y comprá sa farina a barcades com a lliures; sempre anám ranca séga y may mos lluhu es pel.—

S' homo que no tenia més idèa que sa farina després de dues paraletes que li havia dit a boca de sotlera es mòro quant carregava sa derrera carretada, la deixá cantá tant com volgué y se tancá dins es magatzem acompanyat de s'esclau mòro, y allá hey estigueren tots dos tot es decapvespre.

Sa madòna quant va veure es poch cas que feyan d'els séus crits se posá a plorá com a bona Magdalena, no volgué diná, heu fé pagá tot a sa panxa que no n'era res, y aquell decapvespre tengué una hesticada tan fòrta que se va veure obligada a anarsen a jaure y a prendre escudelles de titlo una derrera s'altre.

Al entretant l'amo y es mòro feyan son'xam y tots dos l'ondemá dematí quant entraren dins el forn estavan tan contents y alegres que casi botavan d'alegría.

Sa dòna s'axecá a *Laudates*, amb una cara d'un pam y amb una rabia fonda enconada que no hey havia qui la pogués assigná amb so dit de mitj' hora enfora.

Va veure qu'aquell esclau en lloch de fé feyna enseniá una pipa llarga que tenia y s'asseya de lo mes guapo al mitx de sa botiga com si fos a ca-séua y que s' homo més aviat que manarlí feynes li anava a l'entorn, li feya la hòna y el tractava com si hagués estat un germá. Mes tart l'amo sortí y torná amb dos esclaus més que va posá a sa feyna totduna.

Devés les deù passá p'es carré un señó conegut de l'amo:

—¡Don Miquèl! ¡Don Miquèl! (li digué aquest.) Fassa favó de dirme a ne quina hora será a ca-séua per un assumto que impòrta.

—Veni en havé dinat.

—Está molt bé. No hey faré falta.

Sa madòna que sabia que l'amo a

n'aquest señó li devia mil lliures se va beure totduna sa partida y pensá que n'hi anava a manlevá més per pagá sa farina y aquells esclaus, y aquí ja no pogué agontá pús y comensá altre vegada a omplí s'homo d'impropèris y a plorá llágrima viva.

—¡Jesus, y que som de desgraciada! Jo voldria essè mòrta avuy mateix abans de veure fé uy a n'aquesta casa. En mal hora va posá els peus dins aquest forn aquest dimòni d'esclau.

—Magdalena, calla; (li deya s' homo.) Aquest amich méu ja no es esclau.

—¡Que vol dí ja no es esclau! ¿Quina l'has feta?

—Li he donat sa carta de llibertat.

—Tú me vols matá a disguts. Tú ja has perdut sa xaveta del tot. Derrera un desbarat en fas un altre. Vaja un amich beneyt qu'ha trobat amb tú a Mallorca aquest hò de moro. Tu no m'estimas cap mica. ¡Y qu'heu som de desventurada!

—Magdalena, calla; (li deya s' homo.)

¿Callá sa dòna? ¡ca! ni per aquestes. Com més anava mes vèla. Còm més plorava y cridava mes s'ecsaltava, fins que fonch precis s'enviá a demaná En Tomeu, un germá que tenia, homo de bigotes, perque la defensás y la calmás. Enterat aquest germá per ella de lo que passava comensá a fé cárrech, a n'es séu cuñat l'amo 'n Gergòri per sa mala manera de tractá sa séua germana.

—¿Qu'es axò, Gergòri? Un homo que s'havia tractat tant bé sempre amb sa sa dòna. ¿Que son aquests renòus y quinentos?

—Tomeu: (li digué aquest.) Na Magdalena té sa culpa de lo que li passa. Avesada a dú es calsons per ser jo massa hò no ha pogut sofrí que jo los me posás una vegada per necessari. Ara no 't puch dí res més en defensa méua.

—¿Y qu'es lo qu'has fét tan necessari?

—Ja heu sabrás. Basta que per ara te enteris de qu'he pagades ses mil lliures que devia a Don Miquèl, y que si has de mesté doblés per corre, vina a mi que jo t'en deixaré.

—¿Y com heu has fet, Gergòri?

—No ho vulgues sebre. Bé y hones-

tament. Dins un parey de dies mos tornarèm à veure y te donaré rahó de tot, com à bon cuñat. Lo qu' has de dí á na Magdalena es que respect més al séu homo y li estiga més subjècta si no vòl que jo m' enfat de vères amb ella, y hey haja dins aquesta casa un encarnat y blau de lo més alt de punt. No li digues res d' els doblés.

—No tengas pò de res.

Es germá doná á sa séua germana un dalt-abaix que no s' esperava, li va dí es quatre mots de la veritat y aquella correcció produhí es séu bon efecte, perque marit y mullé quedaren per de pronte com una bassa d' òli. Axí mateix hey havia una maró concentrada dins el cor de na Magdalena, y tres dies després que es mòro s' hagué embarcat, l' amo 'n Gergòri enviá à demaná es séu cuñat, el convidá à diná, l' assegú devòra sa germana, y los contá tot quant li havia passat amb so mòro, afegintí en gran secret que dins cada sach de farina hey duya amagat un saquet de mil duros d' òr qu' era sa fortuna qu' havia feta à Constantinopla ahont havia tengut un bazar trenta ams seguits, y per pò de que no los hi robassen p' es camí de tornada à Algé qu' era ca-séua, s' havia valgut d' aquesta estratagemá.

Los contá també qu' havent tengut es mòro sa desgracia de caure en mans d' els mallorquins, per salvá aquella riquesa s' havia valgut d' ell com únich homo de bé que coneixia; y com aquest negoci anava à partí, u' hi havia regalats la mitat qu' eran coranta mil dures.

—¿Y tú perque no m' ho digueres tot-duna? (digué sa dòna.)

—Perqu' era un secret.

—Y qu' hey feya que fos secret. Els homos no n' han de tení may per ses séus dónes.

—Ell m' havia fet jurá que no t' ho digués.

—¿Y tú perque no callavas (digué En Tomeu à sa germana,) y no deixavas fé En Gergòri.

—Per pò de que no l' enganassen.

—Y si ho haguesses esfondrat tot amb so téu mal tracto, ¿que tendrias ara?

—Valga, (digué s' homo,) que jo ja 'l tenia avisat à n' es moro.

—Está vist, (respongué es germá;) que ses dónes sempre vos heu de pèdre per sa llengo.

Na Magdalena demaná perdó à l' amo 'n Gergòri; tot se compongué; es forn va aná envant; sa madòna torná señora; es matrimoni va essè una bassa d' òli, y visqueren en pau y tranquilitat fins que se moriren.

PEP D' AUBEÑA.

PONGELLES.

I.

Si l' estelet voleu veure
que brilla à n' el Cèl, endins,
guayt au ma-mareta meua,
sortiu defora, sortiu.

Veys, allá lluny, entre boyres
de color d' or y rubins,
¡qu' es d' herinosa aquella estrella!
més qu' els ulls de serafí.

Ma-mareta, ma-mareta,
estich malalt, feysme el llit...
jo no sé si cerch l' estrella
ó si me cerca ella à mí.

II.

Tot el campament axorda
la trompeta del combat,
y per la lluyta inhumana
s' aparellan los soldats.

Les terres qu' abans alegres
només sentían cantar
rossinyols y caderneres
¿perque are sentan l' esglay
que la Mort ben arreu sembra
ab la set que té de sanch?
Tantes llágrimas d' espòses,
de pares y d' estimats
per tú, que serán d' amargas
gèni de lluyta infernal,
que víctimes inocentes
sols es ton pler inmolat.

Sia una espira que 't cremi
cada plòr del pòbre infant,
y un punyal à tes entranyes
cada goteta de sanch.

III.

Dins una pobre barraca
voltada de tamarells
y de pins que li fan ombra
viu un pobre carboner.

En sa nit de molt enfora
veig la flamada qu' encén,
que d' en tant en tant tremola
y mirantla m' entretench.

Perque aquella llum que brilla
com una estrella en el Cèl,
pareix la pau retratada
de la llar del carboner.

IV.

¿Qu' has perduda ta veu dolçe
rossinyolet cantador,
que ja no entonas alegre
aquell himne melodiós?

ó d' els arbres que 't guardavan
ja no t' agradan los tronchs,
que despullats de ses fulles
han quedats sense verdor?

No 't fassa pòr l' estiuada
canta rossinyol ditzós;
de les cèndres d' eixes fulles
n' han de sortir flors un jorn.

Canta aucell de primavera
canta, s' hivernada y tot,
que ta veu, reyna de totes,
es veu de ditxa y amor.

Quant la sentan fins s' alegran
los estels del Cèl hermós,
y si parlassen dirían
que no 's música del mon:

qu' es una grata armonía
un aplech ben misteriós
de dissòrt y d' esperança,
d' alegría y de tristor.

MESTRE ESCRIVIU.

COSES DEL TEMPS.

¡Molt bé mos pareixqué s' idèa de sa
Peregrinació al santuari de Nostra Se-
ñora de Lluch!

¡Molt bé ha correspost el pòble ma-
llorquí à tant religiós pensament, de-
mostrant sa séua devoció à la Reyna y
Señora de Cèl y Terra, que com à Mare
misericordiosa y bondadosa venera y
adora à n' el séu temple edificat dins lo
més aspre de ses muntañes de Mallorca!

¡Bé... molt bé; tot lo que condueca à
tant nòble y sant fi!

¡Plàcia à Deu, y à la séua Santa Mare
sempre Vèrge Inmaculada, qu' aqueixes
ecsemplars y fervents demostracions se
repeteixcan.

Però..... amichs de la veritat y de
corretgí lo qu' ha mesté correcció, no
hem de fé lo qu' han fet altres, qu' ha
estat alabá lo que no devían y corretgí
per mèdi de reticències lo qu' es precis
compondre à crits y que bast.

Noltros no volguerem, baix de s' im-
pressió de lo que mos contaren de totdu-
na, de lo qu' un deya, un altre afegia, y
altri capgirava, no volguerem dí res,
fins que tot, com aygo remoguda, ha-
gués quedat estitlat, deixant veure bé
com sa brutó dins es fons, lo qu' hey
podía havè de veritat, mentida, ó ecsa-
geració... y mirarem... ¡y vèrem!

Diu s' adagi, y aquests venen darrera
els evangèlis: «qui escup al Cèl, s' es-
cup demunt.»

Mes també es cèrt, que perque el Cèl
sia hermós, el vent ha d' arregussá els
niguls, y que quant convé parlá, se deu
havè de parlá de modo que s' entenga, y
fòra mestegá fasòls, ja perque no fos còsa
que poguessin dirmós que qui calla
consent, encara que no mos poren arribá
esquits de lo que no hem manetjat, pero
sí, y axò es més important, perque se
pos remey y compostura à lo que neces-
sit remediá y compondre; contribuhint
d' aquest mòdo à lo que sia bò, y à lo
ben fèt condueca.

Y com à ses còses mal fètes, s' hi deu
havè de posá remey, sia lo que sia, sur-
ta d' hont surta, venga d' hont venga, y
vaja allá ahont vaja, per part nòstra veu-

riam amb molta satisfacció que s'hi posàs remey, com à tot lo que n'està necessitat.

Noltros... aquí noltros ara vol dí, à Mallorca, tenim un trabayet bastant gròs: y es qu' en tot li volèm pegá de totduna à la gròssa, y molts de pichs es à la babatlana: em podríam trèure ecsemples à betzef. En pegarmós per una cosa... sia sa que sia, ¡jala avant! fins que no n'hi cap pús, y encara li hem de fé caramull, tant per *sacro* com per *profanis*.

D'axò, molts de pichs resulta qu' es sent y tot de pasta bona, surt com un buñòl esclafat. Y que respongan ses pròves fètes, y sa fresca d' ara.

Amollá una idèa, ecsaltá la gent, ferlé envestí, axò es bò de fé: pero per fé bé una romería, una peregrinació d' aquestes, ahont se conta per molts de mils ses persones de tota casta, estament, y calitat, no es cosa de donarli sa sementa, y res pús: no es cosa d' entregá s' organizació y direcció à qualsevol y surta lo que surta. Pujá quinze ó vint mil persones à dalt unes muntañes, sens lloch acondicionat per rebrelès, per acomodarlès encara que no mes ombra y lloch per seure, y fins sens aygo abastament, dins el mes d' Agost, en plena canícula, son cosas que son descuyt dona ben mala idèa, y pitjó mòstra de s' intelligència d' els promovadors y manetjadors de semblant cosa: y bé poren dí, que per fé de mestre, primé han d' aná à escola. Vint, ni deù, ni cinch mil pelegrins, no se duan d' aquest mòdo, no se manetjan d' aquesta manera, estavam per dí, axí no s' els maltrata: y pelegrins que no hey pujavan de llimosna, ni de franch demanavan... ¡y pagant y agra-hint no podían ni beure aygo... à Lluch!! ¡y à n' es sol de les onze del dia 10 de Agost, la celebració de gran Pontifical, sens envelada! ¿Dins quin cap pòt quèbre tant gròs descuyt? ¿Doblés no tenia el santuari de Lluch per llogá velas, ó comprá ròba per fé un toldo? Tothom sap que no n' hi faltan y encara que n' hi mancassen crèdit té de sobra per havé fet à la Benaventurada Santa Vèrge, y à son Santíssim Fill, tenda de seda, y dossé de domás y de vellut, amb floca-dura d' òr!

Vesitèm els altres Santuaris d' importància que tenim à Mallorca, dedicats à la Santa Mare de Deu: vesitèm y comparèm: son pòbres; no gòsan de més renta que ses llimosnas que reben: visitèm, y comparèm... ¡triste comparació!... ¡val més callá, y alsant al Cel los uys, suplicá à Deu, per intercessió de la seua Santa Mare, qu' hey pòs remey à tal desconcert!

Se diu també «no hey ha desgracia que no tenga ventura.» Sa ventura, es qu' allà se trobava s' autoritat Eclesiástica, y en representació del Sumo Pontífice, la qual, sens necessitat de fiarsé d' altri, per sí mateixa pòt fersèn bé

cárrech, y posarhi es necessari remey. ¿Qui n' ha tengut sa culpa? no heu volèm cercá, perqu' axò no mos pertòca à nòltros; es fèt, desgraciadament es estat vistable, y es molts de mils de pelegrins concurrents qu' es llamentan en donan fé de sobra.

Altra còsa es devía al sacrifici que fèren els pelegrins: d' altra manera se devía correspondre per part de sa organizació, direcció, y sobre tot, per sa representació del venerat Santuari, à sa manifestació d' els pobles de Mallorca: d' altre mòdo s' havia de correspondre à sa gran y privilegiada distinció otorgada p' el Sumo Pontífice, el gran Papa Lleó XIII qu' amb tanta ciència y prudència com firmesa y valentia, manetja es timó de la nau de Sant Pere, sens pèrde rumbo ni fé naufratx, dins la desfeta y desastrosa borrasca, que par apòsta axeicada quantra ella: altre còsa era deguda à la Santa Vèrge amb honra de la qual aquella gran festivitat se celebrava... y sobre tot, ordre, decoro, esplendor y magnificència, no podía, no devía faltá, ahont de manifest estava en la sagrada Forma, la Real Presència del séu Santíssim Fill.

SA REDACCIÓ.

XEREMIADES.

Si *L' Ancora* quant critica allò que tròba qu' heu ha mesté, heu fá per ferí à qualcú, ó per *zaherir*, noltros quant criticám no tenim tan dolenta intenció, heu feym solament per corretgí; y perque sa correcció sia més agradable, la deym riguent, riguent, mentres sia possible.

Arrebassada aquesta coua verinosa d' un *suelto* relatiu à L' IGNORANCIA que dú en es número de dilluns passat, peguem ara à n' es còs d' aquest *suelto* preguntantli: ¿Hey va havé desordre ó no n' hi va havé en sos trens de sa Peregrinació?

Els peregrins en gran nombre diuen que si.

Ydò, si es veritat que n' hi hagué, (diguerem noltros dissapte passat,) cayga sa culpa demunt qui la tenga.

Y com *L' Ancora* ja mos havia fèt à sebre dies abans qu' els itineraris anunciats los havia ficsat sa *Direcció d' es ferro-carril acorde amb sa Junta de Peregrinació* vat' aquí perque los ne donàrem la mitat perhom à totes dues, d' aquella culpa.

L' Ancora, treguent sa cara per aquella Junta mos diu ara que lo únich que va fé va essé repartí billets, y qu' ella no vá fé retrassá cap tren.

Ben dit: Ja la tenim à sa Junta dins un carreró que no passa, y per ferlí veure si sabé sortí d' es trúnfos prenguem sa mica de sentit comú que mos otorga

L' Ancora per preguntarli: ¿Despatxares es billets, y no saberes trèure es conta d' els trens que necessitavas?

¿Com es qu' hagneren d' aficá pelegrins, amb señores y tot, y señoretas, dins els furgons d' els equipatges?

¿Perqu' es qu' es tren qu' havia de sortí à les onze no va sortí fins després de mitja nit, y es qui havia d' arribá à les dotze y mitja no arribá fins devés les dues? ¿Dins quin cap cab es señalá els trens de pujada més prest de lo necessari, y els trens de tornada més tart de lo que s' era mesté?

¿Y axò era mirá per sa comoditat d' els pelegrins? Tant los valia s' havé fèt sa peregrinació à peu perque temps tenian d' aná y de vení y d' está allà, amb trenta tres hores que durá per molts.

Figuravos voltros una tènra y delicada allota que dina depressa á ca-séua por no fé falta en es tren de les tres des decapvespre d' es dissapte; y que, primeta de panxa arriba à Inca à les quatre y un quart; que espera un mal carro que la s' en duga à Caymari, ahont arriba s' hora-baixa. Que pega una mossegada en fret y comensa à pujá per amunt, y aquí caich aquí me axech, passa sa nit pujant còstes. Que es dematí des diumenge l' aguanta en el sòl, resant, combregant y fent ses séues devocions; qu' es decapvespre, dinada ó sense diná, s' en torna cap-avall; que passa sa vellada asseguda p' en tèrra defora de s' estació d' Inca perque no hey deixan entrá ningú, esperant que la s' en ducan; y que arriba à ca-séua à les dues de sa dematinada des dilluns. ¿Y axò no es desordre? Sumau y trobareu 33 hores justes de sòn, de cansament, de sòl, de acalorament, de fam y de sèt. Sa qui heu pogué resistí, lo milló que podía fé era s' oferí aquestes 33 hores de martiri en memòria d' els 33 anys que visqué y patí Nostro'n Señor Jesucrist, dins aquest mon de misèris.

Sa Junta de Peregrinació comensá per dí à n' els pelegrins: «Duys pa à butxaca» y no los fé avinent qu' aquest pa à butxaca los havia de bastá per un dia y dues nits.

Sa Junta de Peregrinació no vá señalá cap tren d' es diumenge, de dia, sense fosca, à disposició d' els pelegrins, perque no vá sebre preveure que molts d' ells à les nou del dematí ja fojirían des sòl y de ses ruines de Lluch, y d' altres en acabá l' ofici, y altres á las dues, y qu' en arribá à Inca se trobarian sense mèdis per torná prest á ca-séua.

Sa Junta de Peregrinació no va sebre calculá qu' els trens millors y més con-correguts haurian estat els del diumenge dematí. Sortint un tren per ecsemple à las 3, com sortia l' any passat, à les 4 era à Inca, à les 5 el pelegrí era à Caymari, y à les 7 dalt Lluch. Tenia temps d' ohí missa, combregá, veure la festa y berená; y à mitx dia baixava de Lluch,

á les 2 era á Caymari, á les 3 á Inca, y á les 4 á Ciutat; ahont podíá diná descansat, seuse havê emprat més que 13 hores de viatge, y sense havê passat cap mica de fosca ni havê vist cap òliba ni rata piñada.

Ara pero girèm fuya. Si es cèrt, com diu *L' Ancora*, que lo únich que va fé sa Junta va essê doná billet á n' els qui n' hi demanaren, (pagant s'entén, y prescindint d' els coranta qu' anomèna,) y res mes; ja sabèm ara á ne qui doná sa culpa d' els trens, y á ne qui sa glòria de tan anomenada peregrinació.

*
**

Bona l' hem féta, Geròni. S' empedregat d' es carré de Sant Miquèl que tants de doblés còsta, no tant sols está esgarrat de nivell perque s' aygo no hey corre, sinós que també hey está d' altres còses, y son les sigüents:

1.º No té acères y un sempre está en perill d' essê esclafat á sa paret per una ròda de carro. Quant el feren s' olvidaren de que per allá en passa sempre molta gent à pèu.

2.º Té es bombat á s' enrevés, y en lloch de qu' el contínuo pas de carruatges apretí ses juntes, com les apretaria si sa curva estigués per amunt, ara les sépara de cada día y totes ses pedres cascavelletjan ja á l' hora d' ara.

3.º Cada día hey llenegan bísties y hey cauen tan llargues còm son, perque essent ses pedres gròsses y comensant à prendre es llís nò pòt cap cama de cavall ó mul aferrá d' unglá á cap junta ni à cap clòt y cau de folondres. No hey veym altre remey à n' aquest mal qu' es de señarhí quadrats de retjoletes axí còm heu féren demunt ses llòses de la síquia de la Ciutat dins es mateix carré. Aquesta operació féta à còp de massa y de punxó ha de costá bons doblés.

No'n deym pus per ara perque ja bastan per comensá.

*
**

Pareix qu' á la vila de Campos diumenge passat vespre al temps que ballavan dins la vila se va pegá foch una garbera de més de 200 cavayons de blat. Se creu ó se diu qu' aquest incendi es de má criminal y axò mos fá recordá els molts de sauvatges qu' encara hey ha à Mallorca que pegan foch à lo que demá qui sab ha d' apagá sa séua fam.

S' esperit de destrucció reyna junt amb s' immoralitat, y s' es mesté que s' arbitren els mèdis de no corre pus per una còsta tan precipitada que no mos pòt mená mes qu' à un espantós avench.

*
**

L' Ancora amb un altre suelto des número des dilluns mos dona tabach perque diu que noltros amb so número des dissapte passat *assegurarem* que ses patenes se venían á doble prèu des que tenian asseñalat, afagint qu' hem estat

víctimes de sa nostra pròpia ignorancia.

Sa qui dona pròves d' ignorancia y de no sebre de lletra es *L' Ancora* que mos ha demostrat més de dues vegades que sempre fá lletgí de mónja.

Lo que diguerem va essê que no heu ereyam y que mos agradaria tocarhó amb ses mans.

¡Com podíam noltros creure may, que tractantsê de fé una demostració de devoció y de penitència hey pogués havê persones capasses de comerciá amb còses benehides y d' esplotá sa devoció que té Mallorca à la Mare-de-Deu de Lluch!

Per lo mateix no tenim necessitat de fé cap rectificació.

Estám en lo mateix y molts de pelegrins qu' hey eran mos guardan ses espatles.

*
**

Ja tocám ses consequències de sa falta de policia qu' hey ha pe ses viles y que *L' IGNORANCIA* va fé present à s' entrada de s' estiu per evitá malalties, mòrts y desgracies de familia.

No'n féren cas, y ara à Ariañy, segons diuen, hey ha moltes tifoydees, digam-lós pútrides.

Noltros no estrañarèm qu' à Lloseta succeyesca lo mateix un dia d' aqueys; perque també hey ha mare per axò y molt més amb aquell depòsit de llexivada que s' ha establí devora s' abeuradó ó rentadós, segons diuen males veus.

Es Batle d' aquesta vila fa molt de renou, però l' hauria de fé cabalment en lo que no'n fá. S' atura en porros-fuyes y descuyda lo principal.

Priva fins à un cèrt punt s' us de s' aygo y per un altre costat la deixa pèdre.

Com aquest Batle, que mos ha acodit ara, n' hi ha molts de Batles per dins Mallorca.

L' ARPA

A NA PEPETA AMER Y PENYA.

L' arpa que cuydas, Pepeta, m' han dit que te hermosos sòns y jo he pensat si en ses cordes tu hi posarias ton cor.

M' han dit que ab clavells y dàlies l' has guarnida, y que de sol havies pres les espurnes per adornarla mellor.

M' han dit que un àngel te duya del paradís lo ressó y que quant l' arpa es polsada fa vergonya als rossinyols.

M' han dit... m' han dit tantes coses, Pepeta, que te dich jo: ó ton cor s' es tornat arpa, ó l' arpa s' es feta cor.

CLAUDI OMAR Y BARRERA.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Abans de casarté pensey bé.*
SEMBLANSES.—1. *En que val dos centims.*
2. *En que passa per moltes mans.*
3. *En que té molts de cuartos.*
4. *En qu' hey ha llits.*
XARADA.....—*Lluch.*
PREGUNTA.....—1. *Ses bisalames.*
2. *Ses solleriques.*
3. *Ses campaneres.*
CAVILACIÓ.....—*Sercera.*
FUGA.....—*Es cavall diu à sa mula*
Demá m' en vaitá à Ciutat
Allá me darán bon blat
Y tú menjarás cugula.
ENDEVINAYA.—*Una teula.*

GEROGLIFICH.

 GI Mir   d : Sol

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla sa murada à can Bartola?
2. ¿Y sa càrretera de Soller à n' els barcos?
3. ¿Y ses còstes de Mallorca à n' els pescadós?
4. ¿Y els pescadós à ses atlòtes p' es Born?

UN CABALLERO ANDANTE.

XARADA

Sa primera y sa segona
Xigarros primé encenía;
Si sa segona y tercera
No tengués, no lletgiría
Ningú en el mon; y sa quarta
Si demunt s' era fés feyna
La diría.

PREGUNTA.

¿Quin campaná de Ciutat es qu' está més pròp de la má y han d' aná nadant més enfora per veurèl?

CAVILACIÓ.

EL MAL PAYS

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
ELL.

FUGA DE VOCALS.

P.r.r.s t.n.ch d' .n.
d. .n. p.r.r.nc.
N. .s v.ncl. n. .s tr.nc.
N. .s r.mp n. .s r.mp..

ENDEVINAYA.

Tant en sa nit còm de día
Ara 'm solech passetjá
Ningú em veu y jo fent vía
En sa méua gran manía
A tothòm bé fas suhá.

(Ses solucions dissapte qui vé si som pius.)